

Mediepolicy 2022-2023

Örebro bibliotek

PROGRAM

Uttrycker värdegrund och önskvärd utveckling av verksamheten.

POLICY

Uttrycker ett värdegrundsbaserat förhållningssätt och principer för vägledning.

STRATEGI

Konkretiserar ett program eller en policy och utgör en grund för Prioritering.

HANDLINGSPLAN

Beskriver konkreta mål och åtgärder.

RIKTLINJER

Säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet vid handläggning och utförande.

Beslutad av Kulturnämnden, den 18 januari 2022, § 6

Övertagande av dokumentansvar beslutad av Kultur- och fritidsnämnden, den 17 februari 2023, § 36

Dokumentansvarig på politisk nivå: Kultur- och fritidsnämnden

Dokumentansvarig på tjänstemannanivå: Verksamhetschef Örebro bibliotek

Sammanfattning

Mediepolicyen för Örebro bibliotek beskriver den kontext biblioteket befinner sig i utifrån dess uppdrag, verksamhet och omvärld. Policyen innehåller även övergripande riktlinjer för förvärv och gallring.

Innehåll

Sammanfattning	3
Mediepolicy, Örebro bibliotek 2022-2023.....	5
Bibliotekets uppdrag och verksamhet	5
Mediebeståndet	5
Urval.....	5
Skönlitteratur.....	6
Facklitteratur.....	6
Periodika	6
Digitala tjänster	6
Specialsamlingar	6
Närkerummet och Saxons Närkesarkiv	6
Mesopotamiska.....	6
Seriebiblioteket och Lilla Seriebiblioteket	7
Gåvor.....	7
Magasinering och gallring.....	7
Referenser	8
Litteratur	8

Mediepolicy, Örebro bibliotek 2022-2023

Mediepolicyn uppdateras vartannat år.

Örebro bibliotek består av ett stadsbibliotek, sex stadsdelsbibliotek, fyra landsbygdsbibliotek och två bokbilar. Örebro kommun har ungefär 156 381 invånare och beräknas fortsätta att växa med cirka 20 000 invånare till år 2030.¹ Den demografiska sammansättningen varierar mellan olika stadsdelar och landsbygd. Behoven för Stadsbiblioteket, stadsdelsbiblioteken och landsbygdsbiblioteken skiljer sig därför åt.

Bibliotekets uppdrag och verksamhet

Örebro biblioteks uppdrag utgår i första hand från Bibliotekslagen (SFS 2013:801) och Biblioteksplanen för Örebro kommun (2017). Som framgår i Bibliotekslagen och biblioteksplanen ska biblioteket främja intresse för litteratur och läsning samt vara en resurs som ger fri tillgång till information, upplysning och kultur. Biblioteket står för åsikts- och yttrandefrihet och ska inta en neutral hållning till de medier och den information som tillhandahålls. Enligt beslut från JO (Justitieombudsmannen) behöver biblioteket dock inte förhålla sig “neutrala till brister i den vetenskapliga kvaliteten eller rena sakfel i en bok.”²

Samlingarna ska inte vara föremål för någon form av ideologisk, moralisk, politisk eller religiös censur och inte heller för kommersiella påtryckningar. I praktiken innebär detta att biblioteket även ska tillhandahålla kontroversiella, smala och omdebatterade medier. Detta för att kunna bidra till diskussioner, tolkningar och omtolkningar. Den svenska lagstiftningen är dock ytterst styrande.

Användarna kan ta del av ett stort utbud för alla åldrar, på många olika språk och i olika former allt utifrån egna behov och förutsättningar. Bibliotekets medier är en gemensam resurs och användaren kan välja vilket bibliotek denne vill låna och lämna på.

Biblioteket riktar särskild uppmärksamhet gentemot barn och ungdomar, personer med funktionsvariation, de nationella minoriteterna samt personer med annat modersmål än svenska. Örebro är ett finskt förvaltningsområde, vilket innebär att biblioteket har en viktig roll i att värna det finska språkets ställning. I Örebro kommun likställs svenskt teckenspråk med andra nationella minoritetsspråk, vilket bland annat innebär ett särskilt ansvar för medier på teckenspråk.

Mediebeståndet

Urval

Bibliotekets mediebestånd ska vara aktuellt, allsidigt och präglas av kvalitet. Kvalitetsbegreppet är svårt att definiera, det är beroende av tid, plats och den enskilde betraktaren. Samlingen ska bestå av medier som behandlar breda, smala och efterfrågade ämnen. Bibliotekets personal gör urvalet med användaren i fokus.

¹https://www.orebro.se/download/18.4829a209177db4e31aa55e40/1615974899357/Befolkning_sprogno%20f%C3%B6r%20%C3%96rebro%20kommun%202021-2030.pdf [2021-09-10]

² JO ämbetsberättelse 2017/18 s. 569. Dnr: 4650-2016

Budgeten för media är det yttersta styrmedlet för inköp. Den fördelas på olika ämnesområden, målgrupper och medietyper utifrån de dokument som styr bibliotekets verksamhet.

Förfrågningar om media som saknas i beståndet ska i första hand behandlas som inköpsförslag. Stor hänsyn tas till användarens önskemål. Finns det redan medier i beståndet som behandlar samma ämne på ett likvärdigt sätt så kan inköpsförslaget nekas.

Örebro bibliotek lånar även in fjärrlån från andra bibliotek. Finns materialet på Örebro Universitetsbibliotek kan användaren hänvisas dit. Fjärrlån är avgiftsfritt för användaren.

Skönlitteratur

Biblioteket ska erbjuda ett rikt bestånd av såväl äldre som modern skönlitteratur. Ett särskilt ansvar har biblioteket för litterära klassiker men även för den smalare skönlitteraturen. Målsättningen är att utbudet ska spegla språklig och kulturell mångfald men också utmana gängse normer.

Facklitteratur

Facklitteratur ska finnas inom alla ämnesområden och representera ett allmänt intresse. Detta gäller även kurslitteratur och läromedel. Ambitionen är att stödja det livslånga lärandet, bidra till ett öppet och demokratiskt samhälle och fri åsiktsbildning.

Periodika

Prenumerationer på tidningar och tidskrifter ses över med hänsyn till aktualitet, kvalitet, allsidighet, innehåll, inriktning, geografi, språk och målgrupp oavsett dess format. Biblioteket sparar periodikan utifrån ämnets karaktär och livslängd.

Digitala tjänster

Biblioteket erbjuder tjänster som e-böcker, e-ljudböcker, digitala tidskrifter, strömmande film och specialdatabaser. Tjänster och utbud kan variera beroende på budget och användning.

Biblioteket ska följa teknikutvecklingen och erbjuda olika format av e-media för att tillgängliggöra databaserad information och möjliggöra digital delaktighet.

Specialsamlingar

Närkerummet och Saxons Närkesarkiv

I Närkerummet finns litteratur och annat material om hela Örebro län. Samlingen utökas kontinuerligt med litteratur om hela länet men i huvudsak om Närke. Saxons Närkesarkiv finns tillgängligt för läsning på Stadsarkivet och inte för hemlån. Samlingen är sökbar i bibliotekets katalog.

Mesopotamiska

I Mesopotamiska biblioteket finns litteratur och annat material som berör området Mesopotamien. Samlingen utökas kontinuerligt med litteratur från hela världen på bland

annat syriska, armeniska, arabiska, kurdiska, turkiska, engelska, tyska, franska och svenska.

Seriebiblioteket och Lilla Seriebiblioteket

I Seriebiblioteket finns en hel avdelning med böcker enbart i serieformat. Seriebiblioteket ligger på vuxenavdelningen, och riktar sig till unga och vuxna. På barnavdelningen finns Lilla Seriebiblioteket, med serier särskilt riktade mot barn. Samlingen ska ha ett mångsidigt utbud, både vad gäller äldre och nyutgivna titlar. Stor vikt läggs vid låntagarnas önskemål och förfrågningar.

Gåvor

Biblioteket är restriktivt vad gäller gåvor och förbinder sig inte att ta in dessa i beståndet.

Magasinering och gallring

Örebro bibliotek har inget bevarandeuppdrag, men både Närkerummet och det Mesopotamiska biblioteket gallras aktsamt.

Den totala fysiska samlingen bör inte öka och magasinering förekommer därför i begränsad omfattning. Beståndet gallras kontinuerligt med hänsyn till ämnenas karaktär och varierande livslängd. Gallring sker inte av värdegrundsbaserade eller ideologiska skäl.

Referenser

Litteratur

Bibliotekslagen (SFS 2013:801)

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/sfs_sfs-2013-801/

Biblioteksplan för Örebro Kommun

<https://www.orebro.se/download/18.1d8f9a39155628f7384168ea/1495437986044/Biblioteksplan%20f%C3%B6r%20%C3%96rebro%20kommun.pdf>

JO ämbetsberättelse 2017/18 s. 569. Dnr: 4650-2016

<http://www.jo.se/sv/JO-beslut/Soka-JO-beslut/?query=4650-2016&caseNumber=4650-2016>